

ÜÇÜNCÜ TÜRK TARİH KONGRESİNİN AÇILIŞ GÜNÜ ÜNİVERSİTELERİMİZ VE KÜLTÜR KURUMLARIMIZ ADINA SÖYLENEN NUTUKLAR

**İstanbul Üniversitesi adına Edebiyat Fakültesi Dekanı
Ord. Prof. Hâmit Ongunsu'nun nutku**

Türk Tarih Kongreleri'nin mânasını ve tesirlerini yakından anlıyan ve görenler için bu, Üçüncü Tarih Kongresi'nin de toplanışını sevinç ve heyecanla karşılamamak kabil değildir. Bundan önceki her iki kongreye iştirâk saadet ve zevkini duymuş bir arkadaşınızım. Bugün de İstanbul Üniversitesi ve Edebiyat Fakültesi adına söz söylemek mevkiindeyim. Bu bahtiyarlıkla kongreyi İstanbul Üniversitesi adına büyük saygı ve ümitle selâmlamaya müsaadenizi dilerim.

Arkadaşlar, bilirsiniz, Birinci Tarih Kongresi, tarih olaylarının içinde en çok Türk Milletinin rolü üzerinde durmuş, bir bütün olan beşeriyet tarihinde Türkün yapıcılığını bilhassa göstermişti. Bu suretle Türk genci, kendisinin diğer milletler fertlerine eşitliğini hissetmiş, kendisini diğer milletlerden hak, vazife ve rol bakımından asla farklı görmiyen Türk Milleti de tarihin seyri içinde kendi yapıcılığını, medeniyet kuruculuğunu açıkça görmüş ve göstermiştir. Bu da Türk Milletinin ve Türk gencinin, geçmişte olduğu gibi, nefsine güvenini ve yapıcılıkta devam için çalışma heyecanını arttırmıştır. Ebedî Şefin ve Birinci Kongre'nin elimize verdiği ışıkla okul tarihlerinde öğretim ve aykırı görüşleri ve anlayışları seçerek attık. Türk genci, kendi atalarının enerjisi ve ülküsü ile karşı karşıya getirilmiş oldu. Muhakkak ki bu ışık sonsuz hayatta Türk Milletinin yolunu daima aydınlatacaktır.

İkinci Tarih Kongresinde Türk tarihçilerini, yabancı tarihçilerle yanyana tarihin metodlu bilim yolunda yürür, araştırmalarının mahsullerini verir gördük. Ebedî Şef'le beraber ve ondan sonra her yapıcılık yolunda yorulmaz enerjisi, yanılmaz görüşü ve tükenmez şefkatiyle bize yol gösteren Millî Şefimiz, dün he-

nüz çırak olan ve bugün olgun birer tarihçi olarak bu kürsüden söz söyleyen gençlerin, kendisinin bugün ve yarın için hazırladığı en geniş imkânlar sayesinde daha büyük verimler vaid ettiğini görüp inşirah duyacaktır, ümidindeyiz.

İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesinin bir uzvu sıfatıyla, bize her gün verilen imkânların en büyük ölçü derecesini bulduğunu pek yakından gördüğüm için burada İstanbul Üniversitesi adına ve tarih huzurunda, bunu yeni nesillere söylemeyi ve en büyük minnet ve şükran duygularımızı sunmayı bir borç bilirim. Bu borcumu ödemek şeref ve fırsatını kazandırdığı için de Tarih Kongresine şükranlarımı tekrarlarım.

**Ankara Üniversitesi adına Dil ve Tarih - Coğrafya
Fakültesi Dekanı Ord. Prof. Dr. Şevket
Aziz Kansu'nun nutku**

Büyük Millî Şefimiz,

Kongrenin sayın üyeleri,

Tarihin, yani insanlığın ve kıymetlerinin yaratıcılarından olan Türk Milletinin bir dünya görüşü vardır. Birinci ve İkinci Türk Tarih Kongreleri bu görüşü ifade ettiler. İkinci Kongre'nin toplandığı 1937 denberi altı yıl geçti. Medenî insanlık, beşerî ve büyük çapta olaylarla yeni bir devrin eşğine ayak basıyor.

Millî iradesinin ve felsefesinin sembolü Büyük Millî Şefi'nin etrafında birleşen Türk Milleti, bugün, Üçüncü Türk Tarih Kongresi'ne tarihinin derinlik ve genişliğinden gelen millî ve insanî zenginlikleri ve irade kaynakları üzerine bir kere daha uyanık ve şuurlu eğilecek ve yarın için hız alacaktır.

Türk Tarih Kongreleri, müzakereleri ve sergileriyle mürebbi ve münebbih rollerini oynamakta devam ediyorlar. Medeniyet tarihinde yapıcı, sanatkâr ve maya bir unsur olan Türk ruhunun ifadesi olmak bakımından Üçüncü Türk Tarih Kongresine, Ankara Üniversitesi adına başarılar diliyorum. Sayın Kongre üyelerini hürmetle selâmlarım.